

**GLOBAL KORPORATSIYALARDA RAHBARLAR UCHUN
MADANIYATLARARO TIL KOMPETENSIYASINING STRATEGIK
AHAMIYATI**

Isakulova Baxtigul Khojamovna

Senior teacher (PhD) at Uzbekistan state world languages university

Annotatsiya

Ushbu maqola global korporatsiyalar rahbarlari uchun madaniyatlararo til kompetensiyasining strategik ahamiyatini o'rganadi. Bizneslar tobora xilma-xil madaniy muhitlarda faoliyat yuritayotganligi sababli, madaniyatlararo samarali muloqot qilish qobiliyati juda muhimdir. Ushbu tadqiqot madaniyatlararo muloqotning foydalarini, jumladan, hamkorlikni kuchaytirish, xodimlar ishtirokini oshirish va yaxshilangan qaror qabul qilishni ta'kidlaydi. Hozirgi adabiyotlar va misollarni tahlil qilib, maqola til kompetensiyasini rahbarlik qobiliyati sifatida rivojlantirish zarurligini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: Madaniyatlararo muloqot, til kompetensiyasi, global rahbarlik, korporativ madaniyat, strategik boshqaruv.

Kirish

Bugungi globalizatsiyalashgan iqtisodiyotda korporativ rahbarlar turli madaniy kelib chiqishi bo'lgan jamoalarni boshqarish vazifasiga duch kelmoqdalar. Samarali muloqot, hamkorlikni rivojlantirish va tashkilot maqsadlariga erishishda muhim ahamiyatga ega. Madaniyatlararo til kompetensiyasi rahbarlarga madaniy nozikliklarni boshqarishga, ishonchni qurishga va jamoa dinamikasini yaxshilashga yordam beradi. Ushbu maqola global korporatsiyalarda rahbarlar uchun til kompetensiyasining strategik ahamiyatini o'rganishni maqsad qiladi va uning rivojlanishi uchun tavsiyalar beradi. Madaniyatlararo til kompetensiyasi nafaqat bir yoki bir nechta tillarda muloqot qilishni anglatmaydi, balki turli madaniyatlar o'rtasida aloqalarni o'rnatish va madaniy farqlarni tushunish qobiliyatini ham o'z ichiga oladi. Hofstede (2001) ta'kidlaganidek, madaniyatlar o'rtasidagi farqlar rahbarlar tomonidan to'g'ri tushunilmasa, jamoa ichidagi tushunmovchiliklarga olib

International Conference on Educational Discoveries and Humanities

Hosted online from Moscow, Russia

Website: econfseries.com

16th September, 2025

kelishi mumkin. Bu esa, o'z navbatida, ish muhitida qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi. Shuning uchun, rahbarlar uchun madaniyatlararo til kompetensiyasini rivojlantirish, tashkilotning global muvaffaqiyatini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

Asosiy qism

Madaniyatlararo til kompetensiyasining roli

Madaniyatlararo til kompetensiyasi madaniyat chegaralarini kesib o'tib samarali va to'g'ri muloqot qilish qobiliyatini anglatadi. Bu nafaqat bir nechta tillarda mahoratga ega bo'lishni, balki madaniy kontekstlar, qadriyatlar va muloqot uslublarini tushunishni ham o'z ichiga oladi. Kuchli madaniyatlararo kompetensiyaga ega rahbarlar:

Hamkorlikni kuchaytirish: Samarali muloqot tushunmovchiliklarni kamaytiradi va jamoaviy ishlashni rivojlantiradi. Madaniyatlararo kompetensiyaga ega rahbarlar jamoa a'zolari bilan yaxshi aloqalar o'rnatadilar, bu esa ish jarayonida tushunmovchiliklarni kamaytiradi. Earley va Ang (2003) ta'kidlaganidek, madaniyatlararo aql jamoaviy ishni yaxshilashda muhim omil hisoblanadi.

Qaror qabul qilishni yaxshilash: Turli nuqtai nazarlar kengroq yechimlarni taqdim etadi. Turli madaniyatlardan kelgan kishilar o'z nuqtai nazarlarini kiritganda, yanada to'liq va chuqur qarorlar qabul qilish imkoniyati paydo bo'ladi. Bunday xilma-xillik innovatsion fikrlashni rag'batlantiradi va muammolarni yechishda yangi yondashuvlarni keltirib chiqaradi.

Xodimlar ishtirokini oshirish: Madaniy kelib chiqishi turli bo'lgan jamoa a'zolarini tushunadigan rahbarlar inklyuziv ish muhitini yaratadilar. Madaniyatlararo kompetensiyaga ega rahbarlar jamoa a'zolarini o'z fikrlarini bildirishga undaydilar. Bu, o'z navbatida, xodimlarning ishtirokini oshiradi va ularning ishga qiziqishini kuchaytiradi, bu esa tashkilotning umumiy samaradorligini oshiradi (Ang va Van Dyne, 2008).

International Conference on Educational Discoveries and Humanities

Hosted online from Moscow, Russia

Website: econfseries.com

16th September, 2025

Til kompetensiyasini rivojlantirishning foydalari

Til kompetensiyasini rivojlantirish tashkilotlar uchun bir qator foydalar keltiradi:

Aloqalarni mustahkamlash: O'z jamoa a'zolarining ona tillarida muloqot qila oladigan rahbarlar kuchliroq aloqalar o'rnatishi mumkin.

Raqobatbardoshlik ustunligi: Madaniyatlararo kompetensiyani yuqori baholaydigan tashkilotlar yangi bozorlarni ochish va mahalliy talabga moslashishda yaxshiroq imkoniyatlarga ega.

Madaniy sezgirlik: Madaniyat farqlarini tushunish mojarolarni hal qilish va muzokaralar strategiyalarini yaxshilaydi. Madaniy farqlarni tushunish, boshqa madaniyatlarning qadriyatlari va urf-odatlariga hurmat bilan qarash. Bu, o'z navbatida, jamoa a'zolari o'rtasida ishonchni mustahkamlashga yordam beradi.

Til kompetensiyasini oshirish strategiyalari

Madaniyatlararo til kompetensiyasini rivojlantirish uchun tashkilotlar bir qator strategiyalarni qabul qilishi mumkin:

Trening dasturlari: Til ko'nikmalari va madaniy tushuncha bo'yicha keng qamrovli trening dasturlarini amalga oshirish. Tashkilotlar uchun madaniyatlararo muloqot va til ko'nikmalarini rivojlantiradigan trening dasturlarini ishlab chiqish muhimdir. Bu dasturlar rahbarlarga madaniyatlararo aloqalarni yaxshilash uchun kerakli vositalarni taqdim etadi.

Xilma-xillik tashabbuslari: Turli nuqtai nazarlarga va kelib chiqishlarga qiymat beruvchi inklyuziv madaniyatni rivojlantirish.

Mentorlik imkoniyatlari: Rahbarlarni turli madaniyatlar kelib chiqishi bo'lgan mentorlar bilan birlashtirish orqali o'rganish va o'sishni rag'batlantirish.

International Conference on Educational Discoveries and Humanities

Hosted online from Moscow, Russia

Website: econfseries.com

16th September, 2025

Xulosa

Global korporatsiyalardagi madaniyatlararo til kompetensiyasining strategik ahamiyati naqadar muhimligini ta'kidlash kerak. Tashkilotlar xalqaro miqyosda kengayishda davom etayotgan bir paytda, rahbarlar til ko'nikmalari va madaniy tushunchalarni rivojlantirishni ustuvor vazifa sifatida ko'rishlari lozim. Bunday yondashuv, hamkorlikni kuchaytirish, qaror qabul qilishni yaxshilash va tashkilotni muvaffaqiyatga olib keladigan inklyuziv ish muhitini yaratishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Hofstede, G. (2001). *Madaniyat oqibatlari: Qadriyatlar, xulq-atvorlar, institutlar va tashkilotlarni taqqoslash*. Sage Publications.
2. Thomas, D. C., & Inkson, K. (2004). *Madaniyatlararo aql: Global bozor uchun insoniy ko'nikmalar*. Berrett-Koehler Publishers.
3. Ang, S., & Van Dyne, L. (2008). *Madaniyatlararo aql qo'lyozmasi: Nazariya, o'lchov va qo'llanilish*. M.E. Sharpe.